

Előfizetési díj.

Videki postán vagy helyben hához hordva

éves díj	16 frt.
félre	8
egyedévre	4
gy. óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

AZ ÉRTÉKESBÉ CIKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket felvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallischgasse 10.) Rad. Mosse Publicistische Bureau Budapest: Haasenstein et Vogler hirdetés köz. rojára. Weiss M. hirdetés felvételi irod. Budapest szerviztér 5. sz. Braun Ede hirdetésnyújtó ügynöksége, József utca 10. sz. 1. emelet.

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

hatodik évfolyama második évfolyamára.

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.
Félre	8 frt.
Nyolc évfolyamra	4
Eg óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legelőször postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után díszletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,

a „Kelet” kiadója.

Bé- és külbonyodalmak.

Budapest, április 18.

A.) Két komoly kérdés foglalkoztatja hazai közvéleményt. A bécsi alkudozók mellett a háború kérdése is erős hullámokat vet egy idő óta s mindenek előtt monarchiának és Oroszország közötti viszony legújabb fázisa nyugtalanítja kedélyeket. A bécsi tárgyalásokat illető a mai napig csak kettő constatálható. Először az, hogy a két heti értekezések pozitív végeredményre nem vezettek és másodsor az, hogy a magyar kormány a legnagyobb eréllyel siettetti az eldöntést. Ezt jelenti az újabb utazás. Tegnap este miniszterünk ismét a királyi székelyre utaztak s hír szerint már ma, de holnap vagy holnap után okvetlenül döntő fordulat fog az ügyben beállani. Jobb vagy balra, de minden esetre el kell ölnie a dolognak, s munkálkodása eredményt Tisza Kálmán néhány nap múlva okvetlenül a törvényhozás elé terjeszti.

Nem ily egyszerű a helyzet a keleti kérdésben, mely olyan régóta fenyegeti Európá békéjét, de mely acutabb alakot sohasem öltött mint épen ezuttal. Soha

A „KELET” TÁRCZÁJA.

A „gazdasszony háza.”

(Vége).

Fogaras családja kezén maradt. Denem sokáig mert fiatal egy másik parvenu perelte el, ki hasonlag oláh bojárfinak tartottak sokan, am közzelül ugyan, de oly csellel, melyben aligha ben nem volt keze. Békes Gáspár, János Zsigmondra nézve nélkülözhetetlené tette magát tenni. Egymásra nyerte az uradalmakat, jószágokat, kitüntetésekkel — de még is hibázott: Fogaras föld. Mayláth Gábor elítelte, hogy a török, atja miatt életére tör s így a fejedelem sem öket, sem jószágait nem lesz képes megvédeni. Elhitte és Fogaras potom áron eladta János Zsigmondnak — és János Zsigmond oda adományozta kurnyáti békes Gáspárnak.

De mintha Fogarassal együtt járt volna a fejedelemségi aspiratio is, alig hogy János Zsigmondot eltemették, s meri családjának utolsó fia volt, hamvai felett felfordították a székelyfejedelmévé Báthory Istvánt, Békes felkeltetett a tróntól. Természetes következménye lett, hogy uradalmait elkobozták és az erősebb igrast ostrom alá vonták. De bármily szilárdok voltak is Fogaras falai s melyek árkaik, nőt kilátásai lehettek benne egy praetendernek? Tudta Békes, hogy ha itt marad, elfogják, de ha menekül, megmentheti magát. Báthory hadai keményen szorongatták s a vár-

sem szenvedett kétséget, hogy a törökországi keresztény lakosság a Pétervárt vett parancshoz alkalmazza magát; orosz kommandószóra ragad fegyvert, és egy adott jellel ismét leteszi azt. Most azonban ez az igazság még szembeütköztetve nyilatkozik. Nem is volt szükség rá, hogy a fényes porta néhány 1870-ik évi titkos okmányt hozzon nyilvánosságra. E leleplezések nélkül is tudta a világ, hogy a hercegovinai mozgalmat orosz befolyás csinálta s fejlesztette folytonosan.

A míg a török keresztények jogi állapota a legborzasztóbb rabsághoz hasonlított, Ausztria-Magyarország is erkölcsi támogatásban részesítette a felkelőket. Emberei jogaik kivívását a bécsi kormány épen úgy előmozdította, mint a pétervári és a berlini, s a három császár szövetségének minden tagja együttesen és teljes harmóniában érvényesítette befolyását a keresztény lakosságért. E pontban a három nagy hatalom közt nem volt disszonancia egy pillanatig sem, s közös erővel csakugyan rá bírták a portát, hogy államszervezetét gyökeresen megváltoztassa s benne keresztényeknek és mohamedánoknak egyenlően emberi jogokat adjon.

A mióta ez megtörtént, a mióta a porta megbízható kezességeket adott a reformok utasításá iránt, a három császári hatalom régi benső viszonya és egyetértése úgy látszik meg van ingatva. Bécsben véget akarnak vetni a mozgalmaknak, Pétervárt pedig, ha talán nem is bátorították a lázadást, de kellő komolysággal nem is parancsolják nekik a fegyverletételt. Így azután kétféle áramlat mutatkozik a keleti politikában. Oroszország más úton halad, de állítólag szintén a béke megteremtésére törekedik, Ausztria-Magyarország megint más irányt követ. A harmadik nagyhatalom, Németország egészen váratlanul állást foglalt el s mint legkevésbé érdekelt fél a másik két kabinetre biza a dolog elintézését.

Ez a helyzet természetesen a nyugtalanítás bő kútféjévé lőn. A múlt héten az európai pénzpiac a legszomorúbb látványt nyújtotta; az értékpapírok hanyatlása s az aranyagio emelkedése olyan méreket öltött, mintha a háború már megindult volna. Ezuttal azonban szerencsére olyan kérdéssről van szó, mely nem egy államot egyedül, hanem egész Európát csaknem egyenlően érdekli. Nem alopaltan tehát a remény, hogy a többi kabinetek közös erőködéseinek sikerülend Oroszország-

nak csak az a része, mely előtt a mocsár terült el, volt kevésbé védve. Egy napon kiütésre tett intézkedéseket Békes. A főkapunál, mely a keleti tőrré nézett, peretgek a dobok, szőltek a trombiták, nyitították a harci mének. A fejedelmi had csakhamar harcra készen ez oldalra vonult, várva a kiütést. De az elmaradt... a helyett az átellenben levő kiskapu nyílt fel. Békes és kíséretének egy része halkan és csendesen ez oldalon kivonult. A lovak lábain a patkók bőrrrel voltak bevonva, hogy azok kopogása arra ne vonja a figyelmet. A mocsáron át, a legdrágább kincsekkel magához véve, észrevétel nélkül elvonult a kisdob csapat Békes sógorához Harinayhoz s onnan Magyarországra menekült. De Báthory táborában sejtelmek se volt a vezéreknél, hogy mi történt a nyugati oldalon. Gyulai Pál még 19 napig védte vitétül a várat — s azután feladta. Csak akkor tudták meg, hogy az eredmény még se volt az, mit reméltek, mert a versenytárs nem volt a foglyok közt.

Az uradalom most a Báthoryak kezére került. István ur unokasöcskének: Boldizsárnak hagyta... s midőn ezt Báthory Zsigmond lefejeztette, ismét a koronára szállt.

Ezen Báthory Zsigmond, nejének Mária Krisztinának jegyződokokul költötte. De mintha átok terhelte volna e komor falakat, a szép fejedelemasszony sem volt boldog annak bírásánál. Midőn e szerencsétlen asszony véggel elhagyta Erdélyt, az új fejedelem Báthory Andor bibornok vette meg tőle. Endre jóformán körül se nézhette magát benne. Egy vesztett csata után elvesztette fejedelemségét, életét.

Végre a Bethlen Gábor kezén állandóbb birtokot képezett. Ő megnagyitotta a várat s

got ismét a három császár szövetségének keretébe visszaterelni. Ez azonban nem bizonyos s a pénzvilág aggodalmait ma egyáltalán nem mondhatni egészen indokolatlannak. A külpolitikai helyzet aggodalmi remélhetőleg szintén befolyással lesznek az osztrák kormányra s végül mégis bele fog nyugodni Magyarország jogos követeléseibe, melyek úgy is a minimumra vannak már reducálva.

— **Ministertanács** volt 17-én Tisza Kálmán elnöke alatt, melynek tárgyat a 18-ik bécsi értekezleten kívül, az újabb összeülő országgyűlés első napjainak munkarendje képezte. A képviselőház, mint az előző hirdetés jelenti, 20-án, csütörtökön összeül s még ugyanaz nap, vagy szombaton be fogja terjeszteni a kormány törvényjavaslatát „a törvényhatóságok területének szabályozása” tárgyában. E törvényjavaslat képezendi a nyári szünet előtti parlamenti tanácskozások legfontosabb anyagát. Valószínű ezenkívül, hogy a kormány a bécsi alkudozások eredményéről már e héten jelentést fog tenni a képviselőháznak.

— **A helyzet Szerbiában.** A válság Szerbiában nem akar véget érni. A fejedelem nem képes a kormányt megalakítani s a helyzet ennél fogva mind tarthatatlanabbá válik. Ristic és Gruic mindennap kihallgatáson vannak, de úgy látszik, nem képesek eredményt elérni. Egy mondják, hogy a háború kérdése képezi a nehézséget. A kormány ingadozását felhasználják a törökök s minden eshetőségre nagy előkészületeket tesznek, hogy Szerbiával sikeresen szembeállhassanak s esetleg kétszínű magatartását megtorolják. A Timok-határ nagy erővel őrzik; körülbelül 8000 ember volna itt összpontosítva. Jastrebatz áttelében 2000 ember áll. Probukijában a törökök önkéntes-legiót szerveztek.

Az alexinaczi határt már nem közelíthetik meg a szerbek; a Drina határát most szállják meg a törökök. A porta természetesen védőleg viseli kezdetben magát, nem valószínű azonban, hogy kedvező alkalommal támadólag lép fel.

Karageorgevics pártja erősen dolgozik Szerbiában. Karageorgevics Péter néhány nap előtt a határ közelében tartózkodott s ez alkalomból a legsajátságosabb hírek keringenek e vidéken.

Szerbia állami függetlenségének emlékünnepe egy csapat török utonállók megtámadta a vidéki katonacsoportot, de a háttörősség által véres harc után visszaverték. Ezen eset foly-

romlodozó erőit, épületét felemelte, megnagyította s négyszögben kiépíttette. Az volt egyik tárháza, kincsei egy részének lerakóhelye. Midőn másodsor megnövekedett — Brandenburgi Katalinnak inscribálták az országgyűlés által százezer forint menyasszonyi ajándékban.

De a könnyűvérű, szerelmi kalandokra hajló Katalin nem becsülte meg fényes állását, a nevet, mit férje hagyott s a temérdek vagyont, mit ettől örökölt, s melynek egy része Fogarasban volt elhelyezve: aranyban 50,000, ugyanannyi tallérban, s ismét annyi új ötpéncesekben, azon kívül ismét 20,000 forint aranyban, s egy csomó költőpénz, mind szépen zsákokban elhelyezve, bevarva. Aztán ékszerek, lóra való eszközök, ruhák, serlegek, drága kővek, melyek százezer forint értékűnél többet képviseltek. De mit törődött e gyámoltalan asszony a roppant kincsekkel, mit jó hírnevével? Őt egészen Csáky iránti szerelme foglalta el... busulhatott Kemény János, a fogarasi kapitány, hogy mind e kincs csaknem zsákmányává lett; egyfelől Csáky hordatja a fejedelem asszony engedelmeiből s akaratjára, másfelől mások bítangolják; — nem állott módjában megváltoztatni a dolgot.

Katalin napjai meg voltak számlálva. Egy rendkívüli érdekes okmány maradt fen, magának Katalinnak saját vallomása, hogyan használták fel a pártok saját céljaikra a kincset, melyet férje neki hagyott. Kemény János és Kapiné, Prépostvárt ajándék neki, hogy oltalmát nála találhatta fel — s Prépostváry maga is törekedett a fejedelemségre. Kornis, Stocker, Csáky, Sennyey ezeket csalták ki tőle a Fogarasban letett pénzéből, hogy hadakat fogadjanak, saját jószágaikon tartják az ő

tán a szerb hadügyminister a határőrséget mindenütt megerősítette.

— **A bécsi tanácskozásokról** április 17-ről írja a P. N.:

Mára volt kitűzve az ő Felsége elnöke alatt Bécsben tartandó közös értekezlet, melyről azonban e sorok írásakor még semmi hírvünk nincs. A dolog természeténél fogva nem valószínű az, hogy ez értekezleten határozatok hozassanak. Az értekezlet aligha fog másból állani, mint hogy mindkét kormány előadja ő Felsége előtt álláspontját, s ezekkel egyetemben megvitatják a gr. Andrássy által tett közvetítő indítványt is. Az ő Felsége jelenlétében történő e megvitatástól az alkudozó felek nagy eredményt vártak, és politikai körökben — a félhivatalosak irányzatot sötétes színezése dacára — általános a meggyőződés, hogy ez értekezletek után igen rövid idő alatt létrejön az egyezés. A Tisza-kormány t. i. máris engedett eredeti álláspontjából, míg az osztrák kormány szombathatig folytonosan ugyanazon me-rev visszautasító álláspontot foglalta el, de ezt az ő Felsége elnöke alatt tartandó értekezleteken, (melyeken legfőképpen arról lesz a szó, hogy a monarchia mindkét fele egymás irányában méltányosságot tanúsítson), nem tartathatja fenn. S ha az osztrák kormány elhagyja eredeti álláspontját, vagyis azt, hogy a fogyasztási adók, s a quota együtt tárgyalhatatlanok, a középut fel találása nem lesz lehetetlen.

A magyar kormány a fogyasztási adók címén három milliót követel; de hajlandó ebből engedni s ideiglenesen bizonyos kisebb összeget is elfogadni, a míg egy év alatt pontos részletes számítások tételnek, a melyeket az osztrák kormány sürget. Ausztria ugyanis általában kétségbe vonja a magyar számítások helyességét, de a nélkül, hogy a maga részéről más hiteles számításokkal állana elő.

Meglehet, hogy az imént említett hír adott okot bécsi és budapesti lapok azon állítására, hogy a fogyasztási adók kérdésében egy évi provisorium létesült. Ez állítást megcáfoltá mind a „Hon”, mind a „Pol. Corr.”

— **A dél-szláv harcstéréről** a következő táviratok érkeztek:

Ragusa, apr. 15. Ma nagy ütközet volt Trebinj falai alatt. A felkelők iparkodnak a várat ostromolni. Moukhtar pasa ugyan Trebinjéből majdnem egészen kivonta hadait, melyeket 12-én a többi hadtesttel Krstac felé vezetett, a Duga-szoros áttörése után Banjani felé menendő. A Duga-szoros áttörése ugyan még nem sikerült a törököknek, de a felkelők,

támogatására — pedig valóban egy embert se fogadtak. S viszont Kapy és Mikó egymásnak szerettek adományokat s mindketten ellene fordultak. Ily körülmények közt kötelezte magát Katalin Rákócynak 1630. oct. 29-én — de hitlevelét maga se vette komolyan. Saját gyengesége, bűnei buktatták meg; végre az eperjesi tracta megmentette neki a mi még menthető volt s ő ez uradalmat 70,000 forint összegben Rákóczy Györgynek engedte át. S most 1834-ben a rendek az uradalmat 80 ezer forint összegben Lorántfy Zsuzsánnának inscribálták.

Igy lett Fogaras a „gazdasszony házá”, így az uradalom annak birtokává. Egyik kedvező tartózkodási helyük Erdélyben, hol sok boldog nupokat töltöttek. Tágas termei, számos lakszobái gyakran fogadtak be vendégeket, sokszor vonult oda a család pihenni. Midőn ifjú Rákóczy György saját szíve után indulván s atyja ellenzése dacára elvette a „pápista” Báthory Zsófiát s az ifjú „gazdasszony” férje iránti szerelmeiből átis tért a protens vallásra: oda vitték, hadd erősödjék, hadd „vastagodjék” új hite tanáiban. Állandó udvára volt ottan, jól dotált pap, előkelő iskola, nagy számú cselédség, egész csapat fraj (Frau), kikkel fonatott ottan és saját takácsai, kik ezek fonatott feldolgozókat. S e „ház” mindezzel el volt látva; és a béke e tartós és szép napjain csak bástyái mutatták, hogy erőd, hogy vár, minden, a mi benn volt, valóban „ház”nak tündött fel.

De e napok se tartottak soká; a Rákócziak elvesztették Erdélyt, el a fogarasi uradalmat. Az új fejedelem nejeinek Bornemisza Annának inscribálta; úgy látszott a szép napok

kik megtudták Trebinje jelen győnge garnizonjának létszámát, oda fordultak.

Petkovics Luka 13-án Grebl felől, Vukalovics Trifko Zubci felől szállt táborba és most két oldalról ostromolják Trebinjét. — Sok helység lángban áll, úgy Trebinje külvárosa is.

A Boszniaiból jövő hírek sem különösen örvendeselek. A „Pol. Corr.”-nek azt írják, hogy a bosnyák felkelők ezeken tiz ezere megy négy ágyúval. Vagy hat ezere közöttük azon szándékkal viseltetnek, hogy Biscá városát hatalmukba kerítsék s operatív központjává tegyék. A törökök egyelőre arra szorítkoznak, hogy a helységeket sáncokkal veszik körül, mert a népfelkelés csak tiz nap múlva lehet egészen felfegyverkezve. A központi kormány által Boszniába menesztett segélycsapatok, mint állítják, csak 1200 nizamból állnak.

Megyei utaink.

Közelebről a bécsi értekezletek annyira igénybe vették mindnyájunk figyelmét, hogy e miatt a legfontosabb reformkérdések is háttérbe szorultak s pedig nem ártana részletesen megismerkednünk azon teendővel, melyek a már meghozott törvények következtében reánk háromolnak, mielőtt a törvényhatóságok önkormányzata életbelép.

Alig van a kormányzatnak életbevágóbb ága, mint a megyei kőutak készítése és fenntartása, mert ha az állami kő- és vasutakba vezető megyei kőutak hálózata nem czélránnyos s ha utaink rozszak, sem a gazda, sem az iparos nem képes értékesíteni áruikat oda szállítani, a hol azokat legelőnyösebben eladhatnák, de még a kereskedő is tetemes hátrányokat szenved azáltal, hogy csak nagy költséggel és idővesztéssel szállíthatja egy helyről más helyre áruizkkeit.

Ennélfogva az egyes vidékeknek érdekében az van, hogy haladéknélkül és alaposan tájékozódj magukat aziránt, melyik vas- vagy állami kőúthoz kell vezetni utait, ha azt akarják, hogy ezek a czéluk minden tekintetben megfeleljenek.

Émlékezzünk csak vissza, mily gyakran hibáztattuk mindnyáján úgy a ministeriumot mint a törvényhozást, hogy mielőtt a vas- és kőutakra nézve egy rendszeres hálózatot állított volna meg, derűre-borúra concessiót vasutakat s vett fel az állami kőutak sorában vonalokat, melyek inkább csak némely provinciális vagy magánérdekeknek feleltek meg, mint az egész ország kereskedelmi, ipari és gazdasági érdekeinek.

folytatása következik. Mert Bornemisza Anna jó, házát rendbe tartó gazdasszony volt. De Apafi nem volt Rákóczy s a politikai villongások mind nagyobb tért nyertek. Apafinak sok álmatlan éjt okoztak a gondok és valóságos fejedelmi vágytársak s ezek közt a legrettegettebbek egyike volt Béli Pál. 1676 tavaszán Apafi fejedelmi tanácsot hívott össze Fogarasba. Április 23-án megérkezésük napján nagy fejedelmi ebéd volt, de Apafi zordon tekintet elárulá, hogy valami készül. Az „egy pohárköszöntésen kívül” egy szót sem szóla — s este Béli és Bethlen Miklós elfogattak. A börtön, melybe vitettek, ma is megvan. Csakugyan kiszabadultak, de Béli addig üldözék, míg valóban lázadóvá lett. A megrémült Apafi, éjjel kilyfayén mellett utazott Fogarasba, hol teljes biztonságban hitte magát: a mozgalom azonban leveretett s Béli a jedikulában veszett el.

Béli bukása azonban nem szaporította a fejedelemség napjait: ez már kezdete volt az agonának. Az az állandó bizottság, mely itt tartá a consultatioakat, ugyanazon nagy és tágas teremben, mely a 1666, 1678, 1682, 1683, 1684 és 1687-ik években az ország rendinek tanácskozási helyül szolgált, már a fejedelemség megszűnésének módjait készítte elő: s midőn Apafi 1690. április 15-én Fogarasban elhunyt, az önálló erdélyi fejedelemség tényleg sirbaszállt vele. Fia birta még egy ideig az uradalmat, de magvaszakadtával ismét a fiscusra szállt s a „gazdasszony házának” országos jelentősége megszűnt.

Fennmaradt azonban politikai jelentősége: központja egy gazdag és szép vidéknek s egyetlen emporiuma azon, a magyarságnak és magyar nemzetiségnek.

(P. N.) Szilágyi Sándor.

(163)

Tüzi-fa

Szent-Lászlón az 1877. évi nyáron 1400 méter fölött fűrészt vágott hasáb és dorong **tüzi-fa** eladó. Ertekezhetni helyben a tisztartói lakban, vagy Kolozsvárt tulajdonos gr. MIKES MIKLÓSSAL.

(164)

Bladé Wertheim szekrény.

Egy használt, de jó karban levő tűzmentes 5-ös számú WERTHEIM-féle szekrény olcsó áron eladó. Bővebb értesítést nyerhetni Tordán **Harmath Józsefnél.**

(167)

Kiadó szállás.

Három szoba, konyha, hűtő, pincze, a főtéren 32. szám alatt, az ügyvezető kis-lábas házánál kiadó. Ertekezhetni ügyvéd Dobál Antallal.

(165)

Orgona művész.

Alólított, ajánlkozok mindennemű újabb szerkezetű **orgonák**, továbbá: **oltárok és színpadok** tetszésszerű építészeti modorban való elkészítésére úgy szintén irt szakba vágó javítások átvételére. Műveinek jósága és tartóssága iránt tanúságot nyújtanak egyrészt Király-Németi, Szász-Budak és Besenyő helyiségekben végzett munkái; másrészt szakértők részéről nyert kitüntető bizonyítványok. Megszemléltetés, esetleg megvásárlás érdekében ajánlja a **folyó évi május-hó közepéig** bevezendőt nyolcz legettyűvel ellátott — jelenleg munka alatt álló orgona művét. **HÖRBIER VILMOS**, orgona művész.

(160)

Figyelemre méltó!

Építők és építetőknek **leszállított ár mellett.** Legjobb minőségű **tégla és eszerép** nagy mennyiségben kapható és megrendelhető **BOGDÁN ISTVÁN** irodájában.

(163)

ASTHMA**indiai szivarkák Cannabis indicából**

GRIMAUT és TÁRSA gyógyszerész Párisban.

Ezen új gyógyszer Franciaország és a külföld legtöbb orvosa által a lélegzési bajok ellen ajánlatik. Elegendő a Cannabis indicából készült szivarkák füstjét belegezni, hogy a leghevesebb fűtő, görcsös és ideges köhögést, rekedtséget, hangtalanságot, arizidig-fájdalmat és álmatlanságot megszüntesse, valamint a **recesorvadás** ellen is hatásosnak bizonyult be. — Forrástár **Bécsben** Benno Raabe gyógyszerkereskedőnél a Bäckerstrasseban.

Kolozsvárott Dr. Hintz G. gyógyszerész urnál.

(162)

Hirdetmény.

Egy gyakorlatilag képzett, kitűnő bizonyítványokkal ellátott **nőtlen gazdatiszt**, hasonló, vagy alkalmilag **számartatói** állomást keres. Bővebb felvilágosítást nyerhetni e lapok szerkesztőségében.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt kaphatók:

Az 1876. évi törvények gyűjteménye. Hivatalos kiadás. I. füzet I—VII. 8-rét 50 kr. Disztes zsebkadás 60 kr.

(1—3)

Pénzügyminisztérium kiadta a könyv árán felül még 10 kr. melléklettel a fuvarlevél és esonag-lásért.

Az új cselédtörvény. Törvényezik a cseléd és gazda közötti viszony szabályozásáról, a gazdasági munkásokról és a napszamosokról. Ára 30 kr.
DEAK FERENCZ emlékezete. Két beszéd és egy költemény (Szász Béla egy. tanár s Sári László tanár beszédei s Hegedűs István költeménye.) Ára 30 kr.
SIKLÓSY KÁROLY Dr. Harmincz évi tapasztalat a vizgyógyászat terén dióhéjban. Ára 60 kr.
KEZMÁRSZKY TIVADAR Dr. A szülészeti tankönyve bábák számára. I. rész. Ára 1 frt 50 kr.
MADAY IZIDOR. A szőlők veszed. lme. A Phylloxera természetéről és irtása. 19 ábrával és egy térképpel. Ára 60 kr.
CANTELO J. W. Tyúk és egyéb szárnyas állatok tojásai mesterséges ki költéséről. Ára 30 kr.
NOETHLICH J. L. A nemes fűzművelés. Utasítás ültetvények alakítására és gondozására. Ára 60 kr.
SZILÁGYI SÁNDOR. Rajzok a forradalom utáni időkből. — Az első magyar katonai tanintézet. Ára 1 frt 50 kr.
PRÉM JÓZSEF. Edith története, Regény. Ára 1 frt 50 kr.
NIEMEYER'S. Lehrbuch der speciellen Pathologie und Therapie mit besonderer Rücksicht auf Physiologie und pathologische Anatomie. 9-te Auflage. — Zweiten Bandes I. Abtheilung. Ára 4 frt 80 kr.
PEARL. Frances Mary. A Winter Story. Ára 96 kr.

Hangjegyek hegedűre külön:

1. Yankee doodle.	6. Hail Columbia.	10. Mutterseelen allein.
2. Last rose of Summer.	7. Star spangled Banner.	11. Santa Lucia. Nápolyi népdal.
3. Carnival de Venise.	8. Loreley.	12. Long long ago.
4. Home sweet home.	9. Tyrolerlied „Von meinem Bergli.“	
5. La Marseillaise.		

Egy-egy szám ára 36 kr.

1. Flotow. Mitha.	12. Flotow. Stradella.	22. Auber. Fra-Diavolo.
2. Meyerbeer. Proféta.	13. Weber. Büvös vadász.	23. Lachner's leizti Fensterln.
3. Auer. Alarcos bál.	14. Offenbach. Orpheus az alvilágban.	24. Donizetti. Szerelmi varázslat.
4. Nicolai. Windsori vőnők.	15. Gounod. Faust.	25. Donizetti. Belisar.
5. Kreutzer. Nachtlager.	16. Halévy. Zsidónő.	26. Bellini. La Straniera.
6. Rossini. Tell Vilmos.	17. Bellini. Romeo és Julia.	27. Verdi. Szicíliai vécsernye.
7. Meyerbeer. Afrikai nő.	18. Verdi. Traviata.	28. Verdi. Rigoletto.
8. Offenbach. Les Bavards.	19. — Troubadour.	29. — J. Lombardi.
9. Bellini. Norma.	20. Meyerbeer. Éjszakesil-laga.	30. — Ernani.
10. Donizetti. Lucetia Borgia.	21. Flotow. Rübezabl.	
11. Donizetti. Lucia di Lammermoor.		

Egy-egy szám ára 60 kr.

Ezeket kívül folyton hangjegyraktáromban készletben tartuak, hegedűiskolák, gyakorlatok könnyebb s nehezebb egy, két és több hegedűre való hangjegyek nagy választéka.

Új kiadásban megjelent:

A cigány. Eredeti színmű 3 felvonásban. Zenével, népdalokkal, tánc-zal. Irta Szigligeti. Ára 40 kr.
Szökött katona. Eredeti színmű 3 szakaszban. Irta Szigligeti. Ára 40 kr.

Erdély s különösen a székegyföld

KÖZGAZDASÁGI

JELENE és JÖVŐJE.

Az Erdélyi Gazdasági-egylet egy tagjától.

Ára 40 kr.

Bérmentve postán küldve 46 kr. mely postai utalvánnyal előre beküldendő.

Kitüntetést nyert a párisi világtárlalon 1867.

Kitüntetést nyert a bécsi világtárlalon 1873.

Cigarette dohányzóknak

felette fontos.

Franciaország legtekintélyesebb szivar-papír gyárosaival sikerült azon régen érzett szükséges egyességet létre hoznom hogy gyártmányaikból nálam egész Erdélyre nézve egyedüli raktárt állítsanak. Tehát bátor vagyok a n. érd. fogyasztó közönség figyelmét felkeltani arra nézve, hogy e papirok valódi minőségben (Erdélyben csak nálam kaphatók)

a következő árakért:

1. könyvecské táblára (Format Français)	10 k
1. " (Format Ture) nagyobb	15
1. " (Format Russe) még nagyobb	20
1. köteg (Format Français) 500 levél tartalommal	20
1. " (Format Ture) 500 levél tartalommal	25
1. " (Format Russe) 500 levél tartalommal	30

Ismét eladók tekintélyes engedményben részesülnek!!

Kitüntetett a párisi világtárlalon 1867

Ezüst éremmel

legújabb találmányom neve

REFORM-EXTRACT.

E tinta kivonat könnyen és mely feketén foly a tollból, nem penzedik, akár mely szesz használat után sem támadja meg az aczéltollat s hónapok után is másolópis. Az e Reform-Extracttal telt edény csak közönséges vízzel kell utánpótlani, tehát kaphatatlanná válik és irományok igen igen kellemes illatot nyerne, a mi eddig épen nem mien esetben történt. Miután nem várható, hogy e Reform-Extractnak ellenzék támadjon, azt a közönség szives figyelmébe ajánlom.

Másolótenta

mely mely feketén foly a tollból s az aczéltollat nem támadja meg 10,000 óra múlva 1 m ádólóképe, alkalmazható ban valminde e. k. potahivataln 1 a c. kir. déli 6 nyugoti palánál.

1 nagy üveg ára 1 frt. 5 kr.

E tenta kitűnőségét fenyesen bizonyítja a következő hivatalosbizonyítvány. **Hivatalos bizonyítvány.** Alólítottak ezennel bizonyítják, hogy **Fritsch Nándor** illatos másoló tentája 1858 október havától kezdve a mai napig minden posta-állomásnál szabadon használatban van, több vidéki postahivatal által is használtatik, s hogy különös tartóssága és jósága miatt, mert igen erős lenyomatokat ad, melyek idővel nem halványulnak el, sőt mely feketeségben még gyarapodnak, minden más itt megkísérlett másoló tintát felülmulja.

Nem vonakodunk tehát említettnek ezen készítményét mindenkinél legmeglebbebben ajánlani. A cs. kir. keresk. ministerium posta-gazdasági kezelésébe. Bécs, június 8-án 1866.

Lachmann.

Kapható STEIN JÁNOS papirkereskedésében Kolozsvárt.

(143)

A legnagyobb kalap és cipő raktár**CSAPÓ SÁNDOR NAGY BAZÁRJÁBAN**

a főtéren, a „Nemzeti szálloda“ alatt,

férfi- és hölgy-czipők dús raktára

minden versenyt kizáró minőségben és **jutányos árban.**

Legdúsabb választéku, minden európai divat szerint készült, a legelső gyárakból való

férfi-, női- és gyermek szalma- és szőrkalap-raktár

és minden kigondolható diszárú, szokatlan olcsó árban.

FRANCZIA és BÉCSI SZODAVIZ készítő gépek 3 1/2 2 kupa nagyságban 9 frtől 16 frtig.

Az üzlet régi nagyszerűsége nem változott!